

## POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor/ka DP: **Ing. Jitka Picková**

Termín SZZ: leden 2018

Název: *Rozvoj metakognitivního myšlení žáků postupy RWCT*

Datum: 2. 1. 2018

Vedoucího práce	<b>Oponentský</b>
Posuzovatel:	Posuzovatel: <b>PhDr. Helena Hejlová, PhD.</b>

### A. Kriteriaální posouzení náležitostí DP:

	<b>A</b>	<b>B</b>	<b>C</b>	<b>N</b>
<b>1. Cíl</b>	Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Chybí.
<b>2. Závěr</b>	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Chybí.
<b>3. Odkazy a citace</b>	Vše dokumentováno, zřetelné oddělení převzatého a vlastního.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím, apod.	Nevyhovuje.
<b>4. Formální náležitosti (anotace, klíčová slova, angl.název, rozsah)</b>	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje zcela.
<b>5. Jazyková úroveň</b>	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice.	Výraznější nedostatky (doplňt příklady):	Nevyhovuje zcela.

### B. Expertní posouzení kvality obou částí DP:

Legenda:

*A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje*

#### Teoretická úroveň, resp.část

	<b>A</b>	<b>B</b>	<b>C</b>	<b>N</b>
Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	<b>A</b>	<b>B</b>	<b>C</b>	<b>N</b>
Logická struktura výkladu	<b>A</b>	<b>B</b>	<b>C</b>	<b>N</b>
Argumentace soudů je obsažena a je funkční	<b>A</b>	<b>B</b>	<b>C</b>	<b>N</b>
Funkční provázanost teoretické a praktické části	<b>A</b>	<b>B</b>	<b>C</b>	<b>N</b>
Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů včetně zahraničních, aktuálnost.	<b>A</b>	<b>B</b>	<b>C</b>	<b>N</b>
Autorský přínos	<b>A</b>	<b>B</b>	<b>C</b>	<b>N</b>

#### Empirická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů)	A	B	C	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů	A	B	C	N
Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností	A	B	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

### **Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce DP:**

#### **Vyjádření k celku DP a jejímu přínosu:**

Práce se zabývá vysoce komplexními jevy, které je náročné uchopit do definovatelných pojmů. I z tohoto důvodu je teoretická část zabývající se metakognicí jako výchozím pojmem zejména mapováním odborné diskuse o její podstatě a modelech, zvláště pak v českém prostředí. Výsledkem je zdůvodnění metakognitivního myšlení jako cíle vzdělávání i jako jeho prostředku. Autora prokázala, že si osvojila způsob odborného uvažování v rámci dané problematiky, vhodně strukturuje teoretická zpracování a názory autorů z odborných zdrojů. Řada tvrzení, i převzatých, by však sama o sobě vyžadovala obsáhlejší diskusi – z aplikovaných poznatků např. pojem reflexe jako zpětný pohled na proces a pojem reflexe jako etapa induktivního učení v RWCT. Vzhledem k tomu, že autorka v cíli práce hodlá posoudit také výstupy metakognitivního myšlení žáků 5. ročníku, chybí v práci explicitnější vymezení těchto, zatím očekávaných, výstupů v návaznosti na metody RWCT a na kvalitu předpokládané kognitivní dovednosti žáků (kompetence k učení) na konci 1. stupně ZŠ. Ty by poté mohly tvořit indikátory zachycování metakognitivního myšlení žáků v praktické části.

Autorka přináší řadu konkrétních vyjádření žáků, které mohou znamenat rozvoj metakognice. Otázkou je, zda je toto „myšlení o učení“ u těchto žáků rozšířené a rozšiřitelné i mimo metody RWCT, které byly za účelem rozvíjení metakognice přímo vytvořeny. (Např. s. 61 přináší důkazy, že žáci přemýšlejí o způsobu učení a zhodnocují metody pod cíleným vedením učitele.). Důkazy jsou obsaženy v rozsáhlé sadě příloh bez přímé analýzy a bez výběru konkrétních jednotlivostí, které by propojily cíle, metodu a proces, a také výstup v žákově artikulaci svého myšlení o učení.

Podobně je v práci nakládáno s afektivní složkou metakognice. Ačkoli autorka na několika místech zdůrazňuje její implicitnost pro rozvoj metakognice, v praktické části konstatuje, že se zaměří pouze na kognici (viz otázka 1, dále též s. 52, s. 57 – jen konstatace, že afektivní doména byla součástí, ale bez explicitně popsanych důkazů).

#### **Doporučuji se k těmto námitkám vyjádřit při obhajobě.**

Závěr diplomové práce formuluje podmínky, za nichž se u žáků 5. ročníku daří rozvíjet metakognici, specificky v programu RWCT, což je hlavním a cenným autorským přínosem.

Celkově práci pokládám za kvalitně zpracovaný diplomový úkol.

#### **Vyjádření k dílčím nebo specifickým záležitostem DP:**

- Samotné vyjádření názoru nad vybranou myšlenkou z práce s textem ještě nemusí být metakognitivním myšlením, ale myšlením asociativním. (s. 56)
- Je téma 2.sv.v. tématem vhodným pro cvičení „argumentace pro a proti“?

### Náměty k diskusi při obhajobě DP:

1. Ačkoli se přikláníte k názoru...,že nekognitivní hledisko má v rozvoji metakognitivního myšlení velmi významnou roli“ (s. 39), pracujete při analýze výuky pouze s vymezením metakognice jako plánování a „přemýšlení o tom, jak v myšlení postupovali“. V reakcích žáků jsou však také stopy prožitků a postojů, stejně jako ve výukových cílech lekcí. Vysvětlete.
2. V jakém smyslu výukový cíl „Žák diskutuje o tom, co druzí řekli.“přináleží do afektivní domény? (s. 47) Proč cíl „Žák na základě svých prekonceptů a klíčových slov vyjádří svůj postoj formou volného psaní.“ (s. 53) není vztažen k afektivní doméně?

**Doporučuji k obhajobě :**

**ANO**

**NE**

### Návrh hodnocení:

výborně	velmi dobře	dobře	nevyhovuje
---------	-------------	-------	------------

**Podpis:**